

การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.)

ชื่อหน่วยบริการ.....จังหวัด.....

ผู้ประสาน.....ตำแหน่ง.....

E-mail.....เบอร์โทรศัพท์.....เบอร์สำนักงาน.....

ตารางแสดงระดับคะแนนภาพรวมทั้ง 5 ด้านของการประเมินมาตรฐานฯ

มาตรฐาน	น้ำหนักคะแนน ของรพช./รพท./ รพศ.	น้ำหนักคะแนน ของรพ.สต.	คะแนนแต่ละด้านคำนวณจาก
1. ด้านสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม	15	15	$\frac{(\text{คะแนนที่ได้แต่ละด้าน} \times \text{น้ำหนักคะแนนแต่ละด้าน})}{\text{คะแนนเต็มแต่ละด้าน}}$
2. ด้านบุคลากร	15	15	
3. ด้านการปฏิบัติงาน	5	5	
4. ด้านการควบคุมคุณภาพ	5	5	
5. ด้านการจัดบริการ	60	60	
5.1 การจัดบริการผู้ป่วยนอก	10	10	
5.2 การจัดบริการผู้ป่วยใน	5	-	
5.3 การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ	10	10	
5.4 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค	10	10	
5.5 ระบบรายงาน	5	5	
5.6 การทำงานเชิงรุกในชุมชน	10	15	
5.7 การส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย	5	5	
5.8 การฝึกอบรม	5	5	
ผลคะแนนภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	100	100	

แปรผลคะแนนภาพรวมทั้ง 5 ด้าน	ฐานน้ำหนักคะแนน ที่ได้ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน
ได้มาตรฐาน	
ระดับดีเยี่ยม	90 - 100
ระดับดีมาก	80 - 89.99
ระดับดี	70 - 79.99
ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน	60 - 69.99
ไม่ได้มาตรฐาน	น้อยกว่า 60
แปรผลการประเมินมาตรฐาน	ร้อยละที่ได้ในแต่ละด้าน
ผ่านมาตรฐาน	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
ไม่ได้มาตรฐาน	น้อยกว่าร้อยละ 60

ข้อกำหนดการประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน (รพ.สต.พท.)

มาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและสนับสนุนการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสาน ประกอบด้วยมาตรฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการควบคุมคุณภาพ และด้านการจัดบริการ มีรายละเอียดของมาตรฐานแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม					
มาตรฐานด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม ของการให้บริการการแพทย์แผนไทย เกี่ยวข้องกับเรื่อง ที่พักคอยผู้รับบริการ ห้องตรวจโรค ห้องหรือบริเวณเก็บยา ห้องหรือบริเวณปรุงยาแผนไทย ห้องนวด ห้องอบไอน้ำสมุนไพร ตู้อบไอน้ำสมุนไพร กระจกอบไอน้ำสมุนไพร ห้องประคบสมุนไพร ห้องหรือบริเวณที่เตรียมอุปกรณ์ในการทาบหม้อเกลือ ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม ตู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ/ผู้สูงอายุ ห้องจัดเก็บอุปกรณ์รักษาความสะอาด การดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง และมีระบบป้องกันไฟฟ้า และระบบป้องกันอัคคีภัย					
ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1. ด้านสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และสิ่งแวดล้อม					
1.1 จุดคัดกรองผู้รับบริการ					
1.1.1	จุดคัดกรองความเสี่ยงของการติดเชื้อ หมายเหตุ จุดคัดกรองความเสี่ยง ของการติดเชื้อสามารถใช้ร่วมกับ จุดคัดกรองความเสี่ยงของการติดเชื้อของแพทย์แผนปัจจุบันได้	✓	✓	✓	✓
1.1.2	มีอุปกรณ์ตรวจวัดอุณหภูมิ และแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.1.3	มีอุปกรณ์ป้องกันที่จำเป็น สำหรับผู้ให้บริการ	✓	✓	✓	✓
1.2 ที่พักคอยผู้รับบริการ					
1.2.1	มีที่นั่งพักคอยสำหรับผู้รับบริการที่เหมาะสม มีอากาศถ่ายเทอากาศที่ดี และปลอดภัย หมายเหตุ 1. ที่พักคอยผู้รับบริการ สามารถใช้ร่วมกับการรับบริการการแพทย์แผนปัจจุบันได้ 2. กรณี เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้ใช้ "เกณฑ์ประเมิน การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่"	✓	✓	✓	✓
1.3 ห้องตรวจโรค					
1.3.1	มีเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด	✓	✓	✓	✓
1.3.2	มีโต๊ะตรวจโรคพร้อมเก้าอี้สำหรับผู้ให้บริการ และผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.3.3	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.3.4	มีเครื่องมือ เครื่องใช้ขั้นพื้นฐาน เช่น เทอร์โมมิเตอร์วัดไข้ เครื่องฟังตรวจ (Stethoscope) เครื่องวัดความดันโลหิต ไม้เคาะเข่า ไม้กดลิ้น ไฟฉาย และเครื่องมือที่จำเป็นในการช่วยชีวิตฉุกเฉิน เช่น เครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้าชนิดอัตโนมัติ (Automated external defibrillator) ข้อควรระวัง กรณีที่ใช้ปรอทวัดไข้ ให้ระวังอย่าให้แตกเนื่องจากสารปรอทอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่สัมผัส	✓	✓	✓	✓
1.3.5	โต๊ะตรวจวินิจฉัยโรคมีระยะห่างระหว่างบุคคล มีที่กั้นระหว่างผู้รับบริการและผู้ให้บริการ หรือมีอุปกรณ์ป้องกันที่เหมาะสม และปลอดภัย	✓	✓	✓	✓
1.3.6	การทำความสะอาดเตียงตรวจโรค ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัว	✓	✓	✓	✓
1.4 ห้องหรือบริเวณเก็บยา มีมาตรฐาน ดังนี้					
1.4.1	มีขนาดที่พอเหมาะในการเก็บยาแผนไทยและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	✓	✓	✓	✓
1.4.2	มีการจัดเก็บยา เรียงยาแผนไทยไว้เป็นระเบียบและแยกเป็นสัดส่วน หมายเหตุ การจัดเก็บยาแผนไทยที่มีส่วนผสมของสารเสพติด ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ของสำนักงานจัดการกัญชาและกระท่อมการแพทย์แผนไทย	✓	✓	✓	✓
1.5 ห้องหรือบริเวณปรุงยาแผนไทย หน่วยบริการที่มีการปรุงยาสำหรับผู้ป่วยแต่ละรายโดยผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์แผนไทย ประเภทเวชกรรมไทย หรือสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ต้องมีห้องหรือบริเวณปรุงยาซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้ หมายเหตุ (รพ.สต.) 1. การปรุงยาสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย ยาแผนไทยที่มีส่วนผสมของสารเสพติด ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานการจัดบริการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ของสำนักงานจัดการกัญชาและกระท่อมทางการแพทย์แผนไทย 2. การปรุงยาสำหรับผู้ป่วยแต่ละราย ยังไม่ได้กำหนดให้ รพ.สต.ต้องดำเนินการ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานของห้องหรือบริเวณปรุงยาแผนไทย และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน 3. แต่ถ้าหาก รพ.สต. มีการปรุงยาสำหรับผู้ป่วยแต่ละรายต้องประเมินมาตรฐานของห้องหรือบริเวณปรุงยาแผนไทย และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกับ รพช. (ทุกข้อ 1.4 ห้องหรือบริเวณเก็บยา)					

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.5.1	สถานที่ที่มีมาตรฐาน 3 ข้อดังนี้ 1) สถานที่สะอาด 2) เป็นระเบียบ เรียบร้อย 3) แยกเป็นสัดส่วน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.5)
1.5.2	มีเครื่องชั่ง ตวง และเครื่องมือที่จำเป็นในการปรุงยา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.5)
1.5.3	มีตู้เก็บยาหรือภาชนะอื่นๆ ที่จำเป็นในการเก็บยา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.5)
1.5.4	มีวัสดุดับสมุนไพรมะไฟที่ไม่หมดอายุหรือเสื่อมสภาพ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.5)
1.5.5	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.5)
1.6	ห้องนวด ห้องนวดสามารถจัดทำเป็นห้องนวดเดี่ยว หรือห้องนวดรวม ตามความเหมาะสมของพื้นที่ และจำนวนผู้รับบริการของหน่วยบริการโดยมีมาตรฐานของห้องนวด ดังนี้ หมายเหตุ 1. หน่วยบริการที่มีห้องนวดเดี่ยว (1.6.1 ห้องนวดเดี่ยว) หรือห้องนวดรวม (1.6.2 ห้องนวดรวม) อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ประเมินเฉพาะห้องนั้น 2. หากมีห้องนวดเดี่ยว (1.6.1 ห้องนวดเดี่ยว) และห้องนวดรวม (1.6.2 ห้องนวดรวม) ทั้งสองข้อ ต้องประเมินทั้งสองข้อและนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิด คะแนนด้วย				
1.6.1	ห้องนวดเดี่ยว ห้องนวดเดี่ยวมีเตียงขนาด 1 เตียง ผู้รับบริการสามารถเข้าไปใช้บริการนวดในห้องนวดเดี่ยวได้ ครั้งละ 1 คน ซึ่งห้องนวดเดี่ยวมีมาตรฐาน ดังนี้				
1.6.1.1	มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมกับการให้บริการนวด	✓	✓	✓	✓
1.6.1.2	ประตูมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ความกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นผู้ป่วย เข้า-ออกประตูได้สะดวก 2) ไม่มีอุปกรณ์ล็อก/ขัดปิด/ตรึงประตู 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อน มีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.6.1.3	เตียงนอนมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) เตียงนอนมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.20 x 2.00 เมตร 2) เบาะมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.00 x 1.80 เมตร 3) ความสูงของเตียงมีความเหมาะสม กับการให้บริการนอนโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะขึ้น - ลงจากเตียง	✓	✓	✓	✓
1.6.1.4	เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน 2) มีผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขางเตียงที่สะอาด 3) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด 4) มีแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
ถ้าหากมีการประคบสมุนไพรในห้องนอนเตียง ให้เพิ่มการประเมินมาตรฐาน ดังนี้					
1.6.1.5	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.6.1.6	มีพัดลมระบายอากาศ หรือช่องระบายอากาศ เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	✓
1.6.1.7	มีที่วางหมอนน้ำร้อนนึ่งลูกประคบอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ให้และผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.6.1.8	การใช้ลูกประคบสมุนไพรในห้องนอนเตียง ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้ 1) ลูกประคบสมุนไพร ให้ใช้แยกเฉพาะรายบุคคล 2) การใช้ลูกประคบเดี่ยว หน่วยงานต้องมีแนวทางปฏิบัติ SOP พื้นฐาน ดังนี้ 2.1) มีฝารองสำหรับห่อหุ้มลูกประคบและมีการเปลี่ยนฝารองห่อลูกประคบทุกราย 2.2) ลูกประคบสมุนไพรควรใช้ระยะเวลาหนึ่งไม่น้อยกว่า 10-15 นาที ที่ความร้อนอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสขึ้นไป	✓	✓	✓	✓
1.6.1.9	มีหมอนึ่งหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้ประคบสมุนไพร เช่น ที่คีบ/จับลูกประคบ ผ้าห่อ/รองลูกประคบ ฯลฯ ในห้องนอนเตียงแยกเฉพาะรายบุคคล หรือหมอนึ่งลูกประคบ ต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน หมายเหตุ หน่วยบริการต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน เช่น SOP	✓	✓	✓	✓
1.6.1.10	การทำความสะอาดเตียงห้องนอนเตียง ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอนผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ ก่อน - หลังให้บริการ	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.6.2	ห้องนวดรวม ห้องนวดรวมมีเตียงนวดตั้งแต่ 2 เตียงขึ้นไปตามความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งเตียงนวดสามารถ เป็นพื้นยกสูงได้ โดยมีมาตรฐานของห้องนวดรวม ดังนี้				
1.6.2.1	มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมตามจำนวนเตียง	✓	✓	✓	✓
1.6.2.2	ประตูมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ความกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นผู้ป่วย เข้า-ออกประตูได้สะดวก 2) ไม่มีอุปกรณ์ล็อก/ขัดปิด/ตรึงประตู 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อน มีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา หมายเหตุ ห้องนวดรวมอาจมีอุปกรณ์ล็อกประตูได้ เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในห้องนวดหลังจากที่หมดเวลาให้บริการนวดแล้ว แต่ในขณะที่ให้บริการนวดต้องไม่มีการล็อก/ขัดปิด/ตรึงประตู	✓	✓	✓	✓
1.6.2.3	เตียงนวดมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เตียงนวดหรือพื้นยกสูงมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.20 x 2.00 เมตร 2) เบาะมีขนาดไม่น้อยกว่า 1 x 1.80 เมตร 3) ความสูงของเตียง หรือพื้นยกสูงมีความเหมาะสมกับการให้บริการนวด โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัยขณะ ขึ้น - ลง จากเตียง 4) ที่ว่างระหว่างเตียงหรือที่ว่างระหว่างเบาะนวด (ในกรณียกพื้นสูง) ห่างกันไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร	✓	✓	✓	✓
1.6.2.4	เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน 2) มีผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขาวางเตียงที่สะอาด 3) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด 4) มีแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.6.2.5	มีม่านกันแดดละเตียง ในห้องนวดรวมให้เป็นสัดส่วน	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.6.2.6	มีเตียงให้บริการที่เหมาะสม และปลอดภัย หมายเหตุ กรณี เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้ใช้ "เกณฑ์ประเมิน การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่"	✓	✓	✓	✓
1.6.2.7	การทำความสะอาดเตียงห้องนวดรวม ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
ถ้าหากมีการประสบเหตุในห้องพักนวดรวมให้เพิ่มการประเมินมาตรฐาน ดังนี้					
1.6.2.8	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.6.2.9	มีพัดลมระบายอากาศหรือช่องระบายอากาศ เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	✓
1.6.2.10	มีที่วางหมอนน้ำร้อนนึ่งลูกประคบอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ให้และผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.6.2.11	การใช้ลูกประคบสมุนไพรในห้องนวดรวม ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้ 1) ลูกประคบสมุนไพรในห้องนวดรวม ใช้แยกเฉพาะรายบุคคล 2) การใช้ลูกประคบร่วมกันในห้องนวดรวม หน่วยงานต้องมีแนวทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ 2.1) มีผ้ารองสำหรับห่อหุ้มลูกประคบและมีการเปลี่ยนผ้ารองห่อลูกประคบทุกราย 2.2) ลูกประคบสมุนไพรควรใช้ระยะเวลาหนึ่งไม่น้อยกว่า 10-15 นาที ที่ความร้อนอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสขึ้นไป	✓	✓	✓	✓
1.6.2.12	มีหมอนึ่งหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้ประคบสมุนไพร เช่น ที่คืบ/จับลูกประคบ ผ้าห่อ/รองลูกประคบ ฯลฯ ในห้องนวดรวมแยกเฉพาะรายบุคคล หรือหมอนึ่งลูกประคบรวม ต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน หมายเหตุ หน่วยบริการต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน เช่น SOP	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
	<p>1.7 ห้องอบไอน้ำสมุนไพร</p> <p>ห้องอบไอน้ำสมุนไพร มีได้หลายรูปแบบ หน่วยบริการสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ เช่น ห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว ห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวม ตู้อบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว ตู้อบไอน้ำสมุนไพรรวม กระจังอบไอน้ำสมุนไพร ซึ่งแต่ละรูปแบบมีมาตรฐาน ดังนี้</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>1. การให้บริการอบไอน้ำสมุนไพร ยังไม่ได้กำหนดให้ รพ.สต. ต้องจัดให้มีบริการ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานของห้องอบไอน้ำสมุนไพร ในลักษณะอื่นๆ ทั้งหมด และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน</p> <p>2. แต่ถ้าหาก รพ.สต. จัดให้มีการให้บริการอบไอน้ำสมุนไพรจะต้องประเมินมาตรฐานของห้องอบไอน้ำสมุนไพรที่มีการให้บริการและนำคะแนนมาเป็นฐานคิดคะแนนด้วย เช่น มีเฉพาะห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวมอย่างเดียว ก็ประเมินเฉพาะห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวม และนำคะแนนของห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวมมาเป็นฐานในการคิดคะแนนโดยไม่ต้องประเมินห้องอบไอน้ำสมุนไพรในลักษณะอื่นๆ และไม่ต้องนำคะแนนของห้องอบไอน้ำสมุนไพรลักษณะอื่นๆ มาเป็นฐานในการคิดคะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกับ รพช.</p> <p>3. หน่วยบริการที่มี ห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว (1.7.1 อบไอน้ำสมุนไพร(เดี่ยว) หรือห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวม (1.7.2 ห้องอบไอน้ำสมุนไพร(รวม) อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ประเมินเฉพาะห้องนั้น (ทั้งนี้ให้รวมตู้อบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว ตู้อบไอน้ำสมุนไพรรวม และกระจังอบไอน้ำสมุนไพรด้วย)</p> <p>4. หากมีห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว (1.7.1 อบไอน้ำสมุนไพร(เดี่ยว) และห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวม (1.7.2 ห้องอบไอน้ำสมุนไพร(รวม) ทั้งสองข้อ ต้องประเมินทั้งสองข้อและนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย (ทั้งนี้ให้รวมตู้อบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว ตู้อบไอน้ำสมุนไพรรวม และกระจังอบไอน้ำสมุนไพรด้วย)</p>				
1.7.1	<p>ห้องอบไอน้ำสมุนไพร(เดี่ยว)</p> <p>ผู้รับบริการสามารถเข้าไปอบไอน้ำสมุนไพรในห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยวได้ครั้งละ 1 คน ซึ่งมาตรฐานของห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว มีดังนี้</p>				
1.7.1.1	<p>ห้องอบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว</p> <p>ขนาดของห้องมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้</p> <p>1) มีขนาดห้องไม่น้อยกว่า 1.20 X 1.20 เมตร</p> <p>2) ความสูงของเพดาน ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.1.2	พื้น ผนัง ฝ้าเพดานมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ทนน้ำ 2) ไม่ทาสี 3) ทำความสะอาดง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.3	ประตูมีมาตรฐาน 5 ข้อ ดังนี้ 1) ไม่มีอุปกรณ์ล็อค/ขัดปัด/ตรึงประตู 2) เปิดออกจากภายใน 3) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา 4) ประตูทำด้วยวัสดุทนน้ำ 5) มีความกว้างไม่น้อยกว่า 0.9 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นของผู้ป่วย เข้า - ออก ประตูได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.4	ที่นั่ง/เก้าอี้ในห้องพักอาบน้ำสมุนไพรทำด้วยวัสดุทนความร้อน และไม่มีเชื้อรา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.5	มีพัดลมดูดอากาศ หรือช่องระบายอากาศเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.6	มีแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในห้องได้ชัดเจน หลอดไฟ ใช้ชนิดกันความชื้นหรือหลอดไฟที่มีฝาครอบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.7	มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.8	มีระบบบันทึกการควบคุมอุณหภูมิในห้องอบไอน้ำสมุนไพร ในวันที่มีการใช้งานอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้มีอุณหภูมิอยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.9	มีกริ่ง/กระดิ่งสัญญาณที่ไม่ใช้ระบบไฟฟ้าเรียกในกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.10	มีสัญญาณเตือนบอกเวลา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.11	มีที่นั่งพักหน้าห้องอบไอน้ำสมุนไพร พร้อมน้ำดื่ม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.1.12	ท่อกระจายไอน้ำในห้องอบไอน้ำสมุนไพรมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนความร้อนได้ดี 2) ติดตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ผู้รับบริการสัมผัสได้ง่าย 3) มีฉนวนหุ้มไม่รั่วซึม และไม่เป็นอันตรายต่อผู้รับบริการ 4) ออกแบบให้กระจายความร้อนได้ทั่วถึง	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.13	หม้อต้มไอน้ำที่มีระบบไอน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพรมีมาตรฐาน 5 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยสแตนเลส 2) ไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว 3) มีความแข็งแรง 4) มีระบบการแยกสมุนไพรออกจากน้ำ 5) มีระบบควบคุมความปลอดภัย หมายเหตุ หน่วยบริการประเมินเฉพาะหม้อต้มไอน้ำที่มีใช้ แต่ถ้ามีใช้ทั้งสองระบบ (ทั้งที่ผ่านท่อและไม่ผ่านท่อ) ก็ต้องประเมิน ทั้ง 2 ระบบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.14	ท่อส่งไอน้ำ(ในกรณีที่มีหม้อต้มไอน้ำ ที่มีระบบไอน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพร) ทำจากวัสดุที่แข็งแรง ทนความร้อนได้ดี มีฉนวนหุ้มและไม่รั่วซึม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.15	หม้อต้มไอน้ำที่ไม่มีระบบไอน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพร หม้อต้มสมุนไพรมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้ 1) ทำจากวัสดุที่มีความปลอดภัย ไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว ทนความร้อนได้ดี 2) มีระบบควบคุมความปลอดภัย หมายเหตุ หน่วยบริการประเมินเฉพาะหม้อต้มไอน้ำที่มีใช้ แต่ถ้ามีใช้ทั้งสองระบบ (ทั้งที่ผ่านท่อและไม่ผ่านท่อ) ก็ต้องประเมิน ทั้ง 2 ระบบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.1.16	มีการทำความสะอาดห้องอบไอน้ำสมุนไพรเรียบร้อยแล้ว ก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย มีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตาม มาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.2	ห้องอบไอน้ำสมุนไพร(รวม) ผู้รับบริการสามารถเข้าไปอบไอน้ำสมุนไพรในห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวมได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตามความเหมาะสมกับขนาดห้อง ซึ่งมาตรฐานของห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวม มีดังนี้ หมายเหตุ กรณีเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อหรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้งดบริการห้องอบไอน้ำสมุนไพรรวมชั่วคราว จนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น โดยให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ปฏิบัติตามข้อกำหนด ประกาศ มาตรการต่างๆ ของรัฐบาล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก				
1.7.2.1	แยกห้องชาย - หญิง หรือถ้าไม่สามารถแยกห้องชาย - หญิงได้ ต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาการให้บริการแก่ผู้รับบริการชาย - หญิง ได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.2	ขนาดห้องมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้ 1) มีขนาดห้องไม่น้อยกว่า 1.50 x 2.00 เมตร 2) ความสูงของเพดานไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.3	พื้น ผนัง ฝ้าเพดานมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ทนน้ำ 2) ไม่ทาสี 3) ทำความสะอาดง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.4	ประตูมีมาตรฐาน 5 ข้อ ดังนี้ 1) ไม่มีอุปกรณ์ล็อค/ขัดปัด/ตรึงประตู 2) เปิดออกจากภายใน 3) ด้านบนของบานประตู หรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา 4) ประตูทำด้วยวัสดุทนน้ำ 5) มีความกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นของผู้ป่วย เข้า - ออก ประตูได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.5	ที่นั่ง/เก้าอี้ในในห้องอบไอน้ำสมุนไพรทำด้วยวัสดุทนความร้อน และไม่มีเชื้อรา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.6	มีพัดลมดูดอากาศ หรือช่องระบายอากาศเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.2.7	มีแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในห้องได้ชัดเจน หลอดไฟ ใช้ชนิดกันความชื้นหรือหลอดไฟที่มีฝาครอบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.8	มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.9	มีระบบบันทึกการควบคุมอุณหภูมิในห้องอบไอน้ำสมุนไพร ในวันที่มีการใช้งาน อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้มีอุณหภูมิอยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.10	มีกริ่ง/กระดิ่งสัญญาณที่ไม่ใช้ระบบไฟฟ้าเรียกในกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.11	มีสัญญาณเตือนบอกเวลา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.12	มีที่นั่งพักหน้าห้องอบไอน้ำสมุนไพร พร้อมน้ำดื่ม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.13	ท่อกระจายไอน้ำในห้องอบไอน้ำสมุนไพรมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนความร้อนได้ดี 2) ติดตั้งอยู่ในที่ปลอดภัย และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ผู้รับบริการสัมผัสได้ง่าย 3) มีฉนวนหุ้มไม่รั่วซึม และไม่เป็นอันตรายต่อผู้รับบริการ 4) ออกแบบให้กระจายความร้อนได้ทั่วถึง	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.14	หม้อต้มไอน้ำที่มีระบบไอน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพรมีมาตรฐาน 5 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยสแตนเลส 2) ไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว 3) มีความแข็งแรง 4) มีระบบการแยกสมุนไพรออกจากน้ำ 5) มีระบบควบคุมความปลอดภัย หมายเหตุ หน่วยบริการประเมินเฉพาะหม้อต้มไอน้ำที่มีใช้ แต่ถ้ามีใช้ทั้งสองระบบ (ทั้งที่ผ่านท่อและไม่ผ่านท่อ) ก็ต้องประเมิน ทั้ง 2 ระบบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.2.15	ท่อส่งไอน้ำ(ในกรณีหม้อต้มไอน้ำที่มีระบบไอน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพร) ทำจากวัสดุที่แข็งแรง ทนความร้อนได้ดี มีฉนวนหุ้มและไม่รวมซึม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.16	หม้อต้มไอน้ำ ที่ไม่มีระบบน้ำผ่านท่อไปยังห้องอบไอน้ำสมุนไพร หม้อต้มมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้ 1) ทำจากวัสดุที่มีความปลอดภัยไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว ทนความร้อนได้ดี 2) มีระบบควบคุมความปลอดภัย หมายเหตุ หน่วยบริการประเมินเฉพาะหม้อต้มไอน้ำที่มีใช้ แต่ถ้ามีใช้ทั้งสองระบบ (ทั้งที่ผ่านท่อและไม่ผ่านท่อ) ก็ต้องประเมิน ทั้ง 2 ระบบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.2.17	มีการทำความสะอาดห้องอบไอน้ำสมุนไพรทุกครั้ง ก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย มีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3	(ตู้)อบไอน้ำสมุนไพร(เดี่ยว) ผู้รับบริการสามารถเข้าไปอบไอน้ำสมุนไพรในตู้อบไอน้ำสมุนไพรได้ครั้งละ 1 คน ซึ่งมีมาตรฐานของตู้อบไอน้ำสมุนไพรเดี่ยว ดังนี้				
1.7.3.1	ขนาดของตู้อบไอน้ำสมุนไพร มีความเหมาะสมกับจำนวน และขนาดของผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.2	ประตูมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) ไม่มีอุปกรณ์ล็อค/ขัดปิด/ตรึงประตู 2) เปิดออกจากภายใน และสามารถเข้า-ออกได้สะดวก 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา 4) ประตูทำด้วยวัสดุทนน้ำ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.3	หม้อต้มสมุนไพรมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้ 1) ทำจากวัสดุที่มีความปลอดภัยไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว 2) มีระบบควบคุมความปลอดภัย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.4	หม้อต้มสมุนไพรวางอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ผู้รับบริการสัมผัสได้ง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.3.5	พื้น ผนัง ฝ้าเพดานมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ทนน้ำ 2) ไม่ทาสี 3) ทำความสะอาดง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.6	ที่นั่ง/เก้าอี้ในห้องพักอาบน้ำสมุนไพรทำด้วยวัสดุทนความร้อน และไม่มีเชื้อรา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.7	มีพัดลมดูดอากาศ หรือช่องระบายอากาศเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.8	มีแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในห้องได้ชัดเจน หลอดไฟ ใช้ชนิดกันความชื้นหรือหลอดไฟที่มีฝาครอบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.9	มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.10	ระบบบันทึกการควบคุมอุณหภูมิในห้องอาบน้ำสมุนไพร ในวันที่มีการใช้งาน อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้มีอุณหภูมิอยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.11	มีกริ่ง/กระดิ่งสัญญาณที่ไม่ใช้ระบบไฟฟ้าเรียกในกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.12	มีสัญญาณเตือนบอกเวลา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.13	มีที่นั่งพักหน้าห้องพักอาบน้ำสมุนไพร พร้อมน้ำดื่ม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.3.14	มีการทำความสะอาดตู้อบน้ำสมุนไพรเดี่ยวทุกราย ก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย มีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4	ตู้อบน้ำสมุนไพร(รวม) ผู้รับบริการสามารถเข้าไปอาบน้ำสมุนไพรในตู้อบน้ำสมุนไพรได้ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ตามความเหมาะสมของขนาดตู้บฯ ซึ่งมีมาตรฐานของตู้อบน้ำสมุนไพรรวม ดังนี้ หมายเหตุ กรณีเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อหรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้งดบริการตู้อบน้ำสมุนไพรรวมชั่วคราว จนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น โดยให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ปฏิบัติตามข้อกำหนด ประกาศ มาตรการต่างๆ ของรัฐบาล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก				
1.7.4.1	ขนาดของตู้อบน้ำสมุนไพร มีความเหมาะสมกับจำนวน และขนาดของผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.4.2	ประตูมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) ไม่มีอุปกรณ์ล็อค/ขัดปิด/ตรึงประตู 2) เปิดออกจากภายใน และสามารถเข้า-ออกได้สะดวก 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อนมีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา 4) ประตูทำด้วยวัสดุทนน้ำ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.3	หม้อต้มสมุนไพรมีมาตรฐาน 2 ข้อ ดังนี้ 1) ทำจากวัสดุที่มีความปลอดภัยไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว 2) มีระบบควบคุมความปลอดภัย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.4	หม้อต้มสมุนไพรวางอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย และไม่อยู่ในตำแหน่งที่ผู้รับบริการสัมผัสได้ง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.5	พื้น ผนัง ฝ้าเพดานมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ทำด้วยวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน ทนน้ำ 2) ไม่ทาสี 3) ทำความสะอาดง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.6	ที่นั่ง/เก้าอี้ในห้องพักไอน้ำสมุนไพรทำด้วยวัสดุทนความร้อน และไม่มีเชื้อรา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.7	มีพัดลมดูดอากาศ หรือช่องระบายอากาศเพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.8	มีแสงสว่างเพียงพอสามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ในห้องได้ชัดเจน หลอดไฟ ใช้ชนิดกันความชื้นหรือหลอดไฟที่มีฝาครอบ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.9	มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.10	ระบบบันทึกการควบคุมอุณหภูมิในห้องอบไอน้ำสมุนไพร ในวันที่มีการใช้งาน อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้มีอุณหภูมิอยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.11	มีกริ่ง/กระดิ่งสัญญาณที่ไม่ใช้ระบบไฟฟ้าเรียกในกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.12	มีสัญญาณเตือนบอกเวลา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.4.13	มีที่นั่งพักหน้าห้องอบไอน้ำสมุนไพร พร้อมน้ำดื่ม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.4.14	มีการทำความสะอาดตู้อบไอน้ำสมุนไพรทุกครั้ง ก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย มีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5	<p>กระโจมอบไอน้ำสมุนไพร</p> <p>ผู้รับบริการสามารถเข้าไปอบไอน้ำสมุนไพรในกระโจมฯ ครั้งละ 1 คน โดยมีขนาดของกระโจมเหมาะสมกับผู้รับบริการ ซึ่งมาตรฐานของกระโจมอบไอน้ำสมุนไพร ดังนี้</p> <p>หมายเหตุ หากมีกระโจมอบไอน้ำสมุนไพรที่ให้บริการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อหรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้งดบริการ</p> <p>กระโจมอบไอน้ำสมุนไพรชั่วคราว จนกว่าสถานการณ์จะดีขึ้น โดยให้สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ปฏิบัติตามข้อกำหนด ประกาศ มาตรการต่างๆ ของรัฐบาล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามประกาศกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก</p>				
1.7.5.1	เป็นกระโจมที่ผู้รับบริการเข้าได้ทั้งร่างกาย โดยไม่มีส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย ยื่นออกจากกระโจม และสามารถเข้าออกได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.2	ขนาดของกระโจมมีความเหมาะสมกับจำนวนและขนาดผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.3	ทำจากผ้าที่ระบายอากาศได้ดีและสะอาด	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.4	<p>หม้อต้มสมุนไพรมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ทำจากวัสดุที่มีความปลอดภัย 2) ไม่มีส่วนประกอบของสารตะกั่ว 3) มีระบบควบคุมความปลอดภัย 	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.5	มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับป้องกันไม่ให้ผู้รับบริการสัมผัสหม้อต้มสมุนไพรได้ง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.6	เก้าอี้ในกระโจมทำด้วยวัสดุทนความร้อน และไม่มีเชื้อรา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.7	บริเวณพื้นที่ตั้งกระโจมต้องไม่ลื่น	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.8	มีเครื่องควบคุมอุณหภูมิ (Thermostat) สามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.7.5.9	มีระบบบันทึกการควบคุมอุณหภูมิในระโอมอบไอน้ำสมุนไพร ในวันที่มีการใช้งาน อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยให้มีอุณหภูมิอยู่ในระหว่าง 42 - 45 องศาเซลเซียส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.10	มีกริ่ง/กระดิ่งสัญญาณที่ไม่ใช้ระบบไฟฟ้าเรียกในกรณีฉุกเฉิน	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.11	มีสัญญาณเตือนบอกเวลา	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.12	มีที่นั่งพักหน้าระโอม พร้อมน้ำดื่ม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.7.5.13	มีการทำความสะอาดระโอมอบไอน้ำสมุนไพรทุกครั้ง ก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย มีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน หมายเหตุ กรณีเกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อหรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้งดบริการระโอมอบไอน้ำสมุนไพร ที่ให้บริการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปชั่วคราว	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.7)
1.8 ห้องประคบสมุนไพร ถ้าหากหน่วยบริการ จัดให้มีบริการประคบสมุนไพรแยกห้องต่างหาก โดยไม่ได้ทำการประคบสมุนไพรในห้องนวด จะต้องจัดห้องประคบสมุนไพรให้มีมาตรฐานซึ่งสามารถจัดทำเป็นห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว หรือห้องประคบสมุนไพรรวม ตามความเหมาะสมของพื้นที่และจำนวนผู้รับบริการ โดยมีมาตรฐานของห้องประคบสมุนไพร ดังนี้ หมายเหตุ 1. หน่วยบริการที่มีห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว (1.8.1 ห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว) หรือห้องประคบสมุนไพรรวม (1.8.2 ห้องประคบสมุนไพรรวม) อย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ประเมินเฉพาะห้องนั้น 2. หากมีห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว (1.8.1 ห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว) หรือห้องประคบสมุนไพรรวม (1.8.2 ห้องประคบสมุนไพรรวม) ทั้งสองข้อ ต้องประเมินทั้งสองข้อและนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย 3. หน่วยบริการที่ไม่มีห้องประคบสมุนไพรแยกต่างหากทั้งห้องประคบเดี่ยว หรือห้องประคบรวมแต่มีการประคบสมุนไพรในห้องนวด ก็ไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้และไม่นำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน					

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.8.1	ห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว ห้องประคบสมุนไพรเดี่ยวมีเตียงประคบ 1 เตียง ผู้รับบริการสามารถเข้าไปใช้บริการ ประคบสมุนไพรในห้องประคบสมุนไพรเดี่ยวได้ครั้งละ 1 คน ซึ่ง ห้องประคบสมุนไพรเดี่ยว มีมาตรฐานดังนี้				
1.8.1.1	มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมกับการให้บริการประคบสมุนไพร	✓	✓	✓	✓
1.8.1.2	ประตูมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ความกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นผู้ป่วย เข้า-ออกประตูได้สะดวก 2) ไม่มีอุปกรณ์ล็อค/ขัดปิด/ตรึงประตู 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อน มีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา	✓	✓	✓	✓
1.8.1.3	เตียงประคบสมุนไพรมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) เตียงประคบมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.20 x 2.00 เมตร 2) เบาะมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.00 x 1.80 เมตร 3) ความสูงของเตียงมีความเหมาะสม กับการให้บริการประคบโดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้ให้และผู้รับบริการและมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น - ลงจากเตียง	✓	✓	✓	✓
1.8.1.4	เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน 2) มีผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขาวเตียงที่สะอาด 3) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด 4) มีแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.8.1.5	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.8.1.6	มีพัดลมระบายอากาศ หรือช่องระบายอากาศ เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	✓
1.8.1.7	มีที่วางหมอนน้ำร้อนนึ่งลูกประคบอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ให้และผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.8.1.8	การใช้ลูกประคบสมุนไพรในห้องประคบเดี่ยว ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้ 1) ลูกประคบสมุนไพร ให้ใช้แยกเฉพาะรายบุคคล 2) การใช้ลูกประคบเดี่ยว หน่วยงานต้องมีแนวทางปฏิบัติ SOP พื้นฐาน ดังนี้ 2.1) มีฝารองสำหรับห่อหุ้มลูกประคบและมีการเปลี่ยนฝารองห่อลูกประคบทุกราย 2.2) ลูกประคบสมุนไพรควรใช้ระยะเวลาหนึ่งไม่น้อยกว่า 10-15 นาที ที่ความร้อนอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสขึ้นไป	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.8.1.9	มีหมอนอิงหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการใช้ประคบสมุนไพร เช่น ที่ค้ำ/จับลูกประคบ ผ้าห่อ/รองลูกประคบ ฯลฯ ในห้องนวดเดี่ยวแยกเฉพาะรายบุคคล หรือหมอนอิงลูกประคบ ต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน หมายเหตุ หน่วยบริการต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน เช่น SOP	✓	✓	✓	✓
1.8.1.10	การทำความสะอาดเตียงห้องประคบเดี่ยว ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอนผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ ก่อน - หลังให้บริการ	✓	✓	✓	✓
1.8.2	ห้องประคบสมุนไพรรวม ห้องประคบสมุนไพรรวมมีเตียงประคบตั้งแต่ ๒ เตียงขึ้นไป ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ซึ่งเตียงประคบสามารถทำเป็นเตียงยกสูงได้ โดยมีมาตรฐานของห้องประคบสมุนไพรรวม ดังนี้				
1.8.2.1	มีขนาดพื้นที่ของห้องเหมาะสมตามจำนวนเตียง	✓	✓	✓	✓
1.8.2.2	ประตูมีมาตรฐาน 3 ข้อ ดังนี้ 1) ความกว้างไม่น้อยกว่า 0.90 เมตร หรือมีความกว้างที่สามารถให้รถเข็นผู้ป่วย เข้า-ออกประตูได้สะดวก 2) ไม่มีอุปกรณ์ล็อก/ขัดปิด/ตรึงประตู 3) ด้านบนของบานประตูหรือบานเลื่อน มีช่องมองเป็นกระจกใสที่อยู่ในระดับสายตา หมายเหตุ ห้องประคบสมุนไพรรวม อาจมีอุปกรณ์ล็อกประตูได้ เพื่อความปลอดภัยของสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในห้องประคบสมุนไพรหลัง จากหมดเวลาการให้บริการประคบสมุนไพรแล้ว แต่ในขณะที่ให้บริการประคบสมุนไพรต้องไม่มีการล็อก/ขัดปิด/ตรึงประตู	✓	✓	✓	✓
1.8.2.3	เตียงประคบสมุนไพรมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เตียงประคบหรือพื้นยกสูงมีขนาดไม่น้อยกว่า 1.20 x 2.00 เมตร 2) เบาะมีขนาดไม่น้อยกว่า 1 x 1.80 เมตร 3) ความสูงของเตียงหรือพื้นยกสูงมีความเหมาะสมกับการให้บริการประคบสมุนไพร โดยไม่ก่อให้เกิดอันตรายทั้งผู้รับบริการและผู้ให้บริการ และมีระบบการจัดการความปลอดภัย ขณะขึ้น-ลงจากเตียง 4) ที่ว่างระหว่างเตียง หรือที่ว่างระหว่างเบาะประคบสมุนไพร(ในกรณียกพื้นสูง) ห่างกันไม่น้อยกว่า 0.80 เมตร	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.8.2.4	เบาะที่นอนและอุปกรณ์ที่จำเป็นมีมาตรฐาน 4 ข้อ ดังนี้ 1) เบาะที่นอนเป็นที่นอนแข็งหุ้มด้วยวัสดุที่คงทน 2) มีผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าขวางเตียงที่สะอาด 3) มีผ้าคลุมตัวผู้รับบริการที่สะอาด 4) มีแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.8.2.5	มีม่านกันแดดละเตียง ในห้องประคบรวมให้เป็นสัดส่วน	✓	✓	✓	✓
1.8.2.6	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.8.2.7	มีพัดลมระบายอากาศ หรือช่องระบายอากาศ เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	✓
1.8.2.8	มีที่วางหมอน้ำร้อนนึ่งลูกประคบอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ให้และผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.8.2.9	การใช้ลูกประคบสมุนไพรในห้องประคบรวม ให้ปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้ 1) ลูกประคบสมุนไพร ให้ใช้แยกเฉพาะรายบุคคล 2) การใช้ลูกประคบร่วมกัน หน่วยงานต้องมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้ 2.1) มีฝารองสำหรับห่อหุ้มลูกประคบและมีการเปลี่ยนฝารองห่อลูกประคบทุกราย 2.2) ลูกประคบสมุนไพรใช้ระยะเวลาหนึ่งไม่น้อยกว่า 10-15 นาที ที่ความร้อนอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียสขึ้นไป	✓	✓	✓	✓
1.8.2.10	มีอุปกรณ์สำหรับการนึ่งลูกประคบสมุนไพรในห้องประคบรวม แยกเฉพาะรายบุคคล หรือหมอนึ่งลูกประคบต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน หมายเหตุ หน่วยบริการต้องมีแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานตามมาตรฐานการป้องกันโรคอย่างชัดเจน เช่น SOP	✓	✓	✓	✓
1.8.2.11	มีเตียงประคบ ให้บริการที่เหมาะสม และปลอดภัย หมายเหตุ กรณี เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่ ให้ใช้ "เกณฑ์ประเมิน การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ หรือเกิดโรคอุบัติใหม่"	✓	✓	✓	✓
1.8.2.12	มีการทำความสะอาดอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น หมอนึ่งลูกประคบ ทุกครั้งก่อน และหลังให้บริการ อย่างถูกวิธี และปลอดภัย	✓	✓	✓	✓
1.8.2.13	การทำความสะอาดเตียงห้องประคบรวม ที่นอน ผ้าปูที่นอน หมอนพร้อมปลอกหมอน ผ้าคลุมตัวผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.9	ห้องหรือบริเวณที่เตรียมอุปกรณ์ในการทักหม้อเกลือ หมายเหตุ 1. การให้บริการทักหม้อเกลือ ยังไม่ได้กำหนดให้ รพ.สต. ต้องจัดให้มีบริการ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานของห้องหรือบริเวณที่เตรียมอุปกรณ์ในการทักหม้อเกลือ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน 2. แต่ถ้าหาก รพ.สต. จัดให้มีการให้บริการทักหม้อเกลือ จะต้องประเมินมาตรฐานของห้องหรือบริเวณที่เตรียมอุปกรณ์ในการทักหม้อเกลือที่มีการให้บริการและนำคะแนนมาเป็นฐานคิดคะแนนด้วย				
1.9.1	อยู่ในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.9)
1.9.2	แหล่งของความร้อนเพื่อให้หม้อเกลือต้มจนไอร้อน ถ้ามีการใช้แหล่งของความร้อนเพียง 1 อย่างก็ประเมินเพียง 1 อย่าง แต่ถ้ามีการใช้หลายรูปแบบต้องประเมินแหล่งของความร้อนหลายรูปแบบเช่นกัน ดังนี้				
1.9.2.1	กรณีใช้เตาถ่าน บริเวณใกล้เคียงต้องไม่ติดไฟง่าย	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.9)
1.9.2.2	กรณีใช้แก๊ส ต้องมีวาล์วเปิด - ปิด และมีระบบตัดแก๊ส	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.9)
1.9.2.3	กรณีใช้เตาไฟฟ้า ต้องมีระบบเปิด - ปิด เตาไฟฟ้าและมีระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว และไฟฟ้าลัดวงจร	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.9)
1.9.2.4	มีอุปกรณ์ดับเพลิง	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.9)
1.10	ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า หน่วยบริการมีการให้บริการนวด การประคบสมุนไพร การอบไอน้ำสมุนไพร การทักหม้อเกลือ เป็นต้น ใดๆอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ต้องจัดให้มีห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้				
1.10.1	แยกห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าชาย - หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้องชาย - หญิง ได้ต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาการใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าของผู้รับบริการ ชาย - หญิง ได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	✓
1.10.2	ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.10.3	มีจำนวนเพียงพอกับผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.10.4	มีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น	✓	✓	✓	✓
1.10.5	มีแสงสว่างเพียงพอ	✓	✓	✓	✓
1.10.6	มีเสื้อผ้าที่เหมาะสมและเพียงพอแก่ผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.10.7	ข้อปฏิบัติการใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า เพื่อความปลอดภัย ให้ปฏิบัติดังนี้ 1) เข้าใช้ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าครั้งละ 1 คน 2) มีที่จัดเก็บเสื้อผ้าผู้รับบริการอย่างชัดเจน ในล็อกเกอร์ หรือถุงพลาสติกสำหรับใส่เสื้อผ้า 3) มีภาชนะรองรับเสื้อผ้าที่ใช้แล้วแยกเป็นสัดส่วน มีฝาปิดมิดชิด 4) ควรมีการทำความสะอาดล็อกเกอร์ และห้องเปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้งหลังมีการใช้งาน	✓	✓	✓	✓
1.11 ห้องอาบน้ำ หน่วยบริการมีการให้บริการอาบน้ำสมุนไพร ต้องจัดให้มีห้องอาบน้ำ ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้ หมายเหตุ 1. ใน รพ.สต. ไม่มีการกำหนดให้บริการอาบน้ำสมุนไพร จึงไม่ต้องประเมินห้องอาบน้ำ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน 2. แต่ถ้า รพ.สต. มีการให้บริการอาบน้ำสมุนไพร จะต้องมีการประเมินมาตรฐานของห้องอาบน้ำ และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกับ รพช.					
1.11.1	แยกห้องอาบน้ำ ชาย - หญิง แต่ถ้าหากไม่สามารถแยกห้องอาบน้ำ ชาย - หญิงได้ ต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาการอาบน้ำของผู้รับบริการ ชาย-หญิง ได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.11.2	ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.11.3	มีจำนวนเพียงพอแก่ผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.11.4	สะอาดและมีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.11.5	มีแสงสว่างเพียงพอ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.11.6	มีรองเท้าแตะที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.11.7	การทำความสะอาดห้องอาบน้ำอย่างถูกวิธี	✓	✓	✓	หมายเหตุ (ข้อ 1.11)
1.12 ห้องส้วม เพื่อให้ผู้รับบริการ มีความสะดวกและความเหมาะสมในการใช้ห้องส้วม หน่วยบริการจึงต้องจัดให้มีห้องส้วมอยู่ในบริเวณของคลินิกการแพทย์แผนไทย อนุโลม ในรพ.สต. สามารถใช้ห้องส้วมของ รพ.สต.ได้ เนื่องจากมีพื้นที่จำกัดอยู่แล้ว โดยมีมาตรฐานของห้องส้วม ดังนี้					
1.12.1	แยกห้องส้วมชาย - หญิง หมายเหตุ อนุโลมใน รพ.สต. ที่เป็นแปลนเก่าแต่เนื่องจากมีขนาดเล็ก ทำให้มีห้องส้วมเพียงห้องเดียว	✓	✓	✓	✓
1.12.2	ขนาดห้องมีความเหมาะสมกับผู้รับบริการ และมีเพียงพอกับการใช้บริการ	✓	✓	✓	✓
1.12.3	สะอาดและมีการระบายอากาศที่ดี ไม่อับชื้น ไม่มีกลิ่นเหม็น	✓	✓	✓	✓
1.12.4	มีแสงสว่างเพียงพอ	✓	✓	✓	✓
1.12.5	มีรองเท้าแตะที่เหมาะสมและเพียงพอสำหรับผู้รับบริการ	✓	✓	✓	✓
1.12.6	มีอ่างล้างมือ พร้อมสบู่ และกระดาษเช็ดมือสำหรับทำความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.12.7	ห้องส้วม ต้องทำความสะอาดทุกครั้งที่มีการใช้บริการ อย่างถูกวิธี	✓	✓	✓	✓
1.13 ตู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ หน่วยบริการมีการให้บริการนวด การประคบสมุนไพร การอบไอน้ำสมุนไพร การทบหม้อเกลือ เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างต้องจัดให้มีตู้สำหรับเก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้					
1.13.1	มีตู้เก็บของหรือระบบรับฝากของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ ที่ใช้การได้ดี เพียงพอและปลอดภัย	✓	✓	✓	✓
1.13.2	มีการทำความสะอาดตู้และกุญแจตู้ สำหรับเก็บของใช้ส่วนตัวของผู้รับบริการ และจัดให้มีแอลกอฮอล์ 70% หรือ เจลแอลกอฮอล์ 70% สำหรับทำ ความสะอาดมือ	✓	✓	✓	✓
1.14 มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ / ผู้สูงอายุ ตามความเหมาะสม					
1.14.1	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ พระภิกษุสงฆ์ ฯลฯ ตามความเหมาะสม	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.15	ห้องจัดเก็บอุปกรณ์รักษาความสะอาด หน่วยบริการมีห้องจัดเก็บอุปกรณ์สำหรับรักษาความสะอาด มีการจัดวางอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้อย่างมีระเบียบ แยกเป็นสัดส่วน ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้ หมายเหตุ ห้องจัดเก็บอุปกรณ์รักษาความสะอาดสามารถเข้าร่วมกับส่วนกลางของหน่วยบริการได้				
1.15.1	ห้องจัดเก็บอุปกรณ์รักษาความสะอาดมี 3 ข้อดังนี้ 1. สถานที่สะอาด 2. เป็นระเบียบ เรียบร้อย 3. แยกเป็นสัดส่วน	✓	✓	✓	✓
1.15.2	มีอุปกรณ์ป้องกันผู้ปฏิบัติงานที่ดูแลความสะอาด ดังนี้ 1) หน้ากากอนามัย และอุปกรณ์ป้องกันใบหน้า (Face Shield) 2) สวมถุงมือยาง 3) ผ้าอนามัยเปียก 4) รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง	✓	✓	✓	✓
1.16	การดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง				
1.16.1	การดูแลรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง มีการดูแลรักษาความสะอาดอาคาร พื้นที่โดยรอบอาคาร อุปกรณ์สิ่งของ เครื่องมือ เครื่องใช้ และจุดที่มีการใช้ร่วมกัน เช่น บริเวณกลอนหรือลูกบิดประตู ราวจับหรือราวบันได จุดประชาสัมพันธ์ จุดชำระเงิน สวิตซ์ไฟ ปุ่มกดลิฟต์ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓
1.17	มีระบบป้องกันไฟฟ้า และระบบป้องกันอัคคีภัย หน่วยบริการ มีระบบป้องกันไฟฟ้า และระบบป้องกันอัคคีภัย เพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินโดยเฉพาะการเกิดอัคคีภัย เพื่อให้สามารถป้องกันเหตุ และควบคุมเหตุฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นได้				
1.17.1	มีระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว ไฟฟ้าลัดวงจร และมีระบบเปิด - ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า หมายเหตุ หน่วยงานต้องมีระบบป้องกันไฟฟ้ารั่ว ไฟฟ้าลัดวงจร และมีระบบเปิด - ปิด อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าครบทุกชนิด	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
1.17.2	<p>มีระบบป้องกันอัคคีภัย และอุปกรณ์ป้องกัน ประกอบไปด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ชุดควบคุม (Fire alarm control panel) 2) อุปกรณ์เริ่มสัญญาณ (Initialing device) เช่น อุปกรณ์ตรวจจับความร้อน หรืออุปกรณ์ตรวจจับควัน 3) อุปกรณ์กำเนิดเสียง เช่น กระดิ่ง ออด หรือลำโพงฮอร์น เป็นต้น 4) มีอุปกรณ์ดับเพลิง เช่น ถังดับเพลิง, ลูกบอลดับเพลิง, ตู้เก็บอุปกรณ์ดับเพลิง เป็นต้น <p>หมายเหตุ หน่วยงานต้องมีระบบป้องกันอัคคีภัย และอุปกรณ์ป้องกัน สามารถใช้ร่วมกับส่วนกลางได้ และต้องมีแผนปฏิบัติตาม SOP ที่กำหนดของหน่วยงาน เช่น มี การอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ การซ้อมแผนป้องกันอัคคีภัย เป็นต้น</p>	✓	✓	✓	✓

2. ด้านบุคลากร

มาตรฐานด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและสั่งการรักษา ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทย และผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งมีมาตรฐานของบุคลากรในแต่ละประเภท ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
2.1 หัวหน้างานการแพทย์แผนไทย					
2.1.1	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ในหลักสูตรการแพทย์แผนไทย/การแพทย์แผนไทยประยุกต์ และเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย/การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ				
2.1.2	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือสูงกว่า ในหลักสูตรสาขาอื่น (ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข) ผ่านการอบรมด้านการแพทย์แผนไทย/สมุนไพร มีความรู้ประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย/การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ	✓	✓	✓	✓
2.1.3	ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเทียบเท่าระดับปริญญาตรี หรือต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ในหลักสูตรการแพทย์แผนไทย/การแพทย์แผนไทยประยุกต์/สาขาอื่น(ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข) ผ่านการอบรมด้านการแพทย์แผนไทย/สมุนไพร มีความรู้ประสบการณ์ ไม่น้อยกว่า 3 ปี และเป็นผู้มีใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย/การแพทย์แผนไทยประยุกต์				
2.2 ผู้ที่ทำหน้าที่ซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรค และสั่งการรักษา					
2.2.1	ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (แพทย์แผนปัจจุบัน) หรือ				
2.2.2	ผู้ประกอบวิชาชีพ				
2.2.2.1	การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ				
2.2.2.2	การแพทย์แผนไทย 1) ประเภทเวชกรรมไทย หรือ 2) ประเภทการผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ 3) ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน)	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
2.2.3	บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560 โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถทำการซักประวัติ ตรวจร่างกาย วินิจฉัยโรคและสั่งการรักษาได้				
2.3	<p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทย</p> <p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ และผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค</p>				
2.3.1	<p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ</p> <p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ ประกอบด้วย ผู้ให้บริการนวด ผู้ให้บริการประคบสมุนไพร และการอบไอน้ำสมุนไพร และผู้ให้บริการหัตถ์มือเกลือ การรัดหน้าท้อง การอบสมุนไพร การนวดอัฐ การนึ่งถ่าน การอยู่ไฟในหญิงหลังคลอด ซึ่งมีมาตรฐานของผู้ให้บริการในแต่ละประเภท ดังนี้</p>				
2.3.1.1	<p>ผู้ให้บริการนวดเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ</p> <p>1. ผู้ประกอบวิชาชีพ</p> <p>1.1 การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ</p> <p>1.2 การแพทย์แผนไทย</p> <p> 1.2.1 ประเภทเวชกรรมไทย หรือ</p> <p> 1.2.2 ประเภทการผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ</p> <p> 1.2.3 ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ</p> <p>2. บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวดเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพได้</p>	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
2.3.1.2	<p>ผู้ให้บริการประคบสมุนไพรและการอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้บริการนวดเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ ตามข้อ 2.3.1.1 2. บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการประคบสมุนไพร การอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ <p>หมายเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใน รพ.สต. กำหนดให้มีบริการประคบสมุนไพร เพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ จึงต้องประเมินในข้อนี้และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย 2. การให้บริการอบไอน้ำสมุนไพรยังไม่ได้กำหนด ให้ รพ.สต. ต้องจัดให้มีบริการ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน 	✓	✓	✓	หมายเหตุ
2.3.1.3	<p>ผู้ให้บริการทับบ่มเกลือ การรัดหน้าท้อง การอบสมุนไพร การนวดอัฐ การนึ่งถ่าน การอยู่ไฟในหญิงหลังคลอด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ 2. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ประเภทเวชกรรมไทย หรือ 2.2 ประเภทการผดุงครรภ์ไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน) หรือ 2.3 ประเภทการนวดไทย (ทำการประกอบวิชาชีพเฉพาะสาขาประเภทของตน) <p>หมายเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การให้บริการทับบ่มเกลือ การรัดหน้าท้อง การอบสมุนไพร การนวดอัฐ การนึ่งถ่าน การอยู่ไฟในหญิงหลังคลอด ยังไม่ได้กำหนด ให้ รพ.สต. ต้องจัดให้มีบริการ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน 2. แต่ถ้าหาก รพ.สต.มีการให้บริการทับบ่มเกลือ การรัดหน้าท้อง การอบสมุนไพร การนวดอัฐ การนึ่งถ่าน การอยู่ไฟอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างจะต้องประเมินมาตรฐานของผู้ให้บริการเหล่านี้ และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกับ รพช. 	✓	✓	✓	หมายเหตุ

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
2.3.2	<p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค</p> <p>ผู้ให้บริการการแพทย์แผนไทยเพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ได้แก่ ผู้ให้บริการนวด การประคบสมุนไพร และการอบไอน้ำสมุนไพร ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้</p>				
2.3.2.1	<p>ผู้ให้บริการนวด การประคบสมุนไพร และการอบไอน้ำสมุนไพร ซึ่งมีมาตรฐาน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ให้บริการนวด เพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพตามข้อ 2.3.1.1 หรือ 2. ผู้ให้บริการประคบสมุนไพร และการอบไอน้ำสมุนไพร เพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพตามข้อ 2.3.1.2 หรือ 3. บุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.2560 โดยต้องผ่านการอบรมหลักสูตรการแพทย์แผนไทยของกระทรวงสาธารณสุข หรือหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ที่สามารถให้บริการนวด การประคบสมุนไพร การอบไอน้ำสมุนไพร เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค หรือ 4. บุคคลซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรการนวดเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข 	✓	✓	✓	✓
2.4 ผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ที่ได้รับหนังสือรับรองแพทย์พื้นบ้าน					
2.4.1	<p>ผู้ได้รับใบประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ที่ได้รับหนังสือรับรองแพทย์พื้นบ้าน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือ 2. การแพทย์แผนไทย <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ประเภทเวชกรรมไทย หรือ 2.2 ประเภทการผดุงครรภ์ไทย หรือ 2.3 ประเภทการนวดไทย หรือ 2.4 ประเภทเภสัชกรรมไทย 3. การแพทย์พื้นบ้านไทย 	✓	✓	✓	✓

3. ด้านการปฏิบัติงาน

มาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน และการกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐาน ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
3.1	มีการกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานที่ชัดเจน	✓	✓	✓	✓
3.2	มีการกำหนดขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐาน (Standard Operating Procedure: SOP) ที่ชัดเจน ซึ่งครอบคลุมการตรวจวินิจฉัย การรักษา การบริหารความเสี่ยง การให้คำแนะนำแก่ผู้รับบริการในการดูแลสุขภาพตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย	✓	✓	✓	✓

4. ด้านการควบคุมคุณภาพ

มาตรฐานด้านการควบคุมคุณภาพ ประกอบด้วย การทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการรับบริการ และการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพบริการ ซึ่งมีมาตรฐานในแต่ละรายการ ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./ สอน.
4.1	มีการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการ โดยมีแนวทางการควบคุมคุณภาพ ดังนี้ 4.1.1 มีแบบรายงานการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการรับบริการ 4.1.2 ดำเนินการทบทวนเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์จากการมารับบริการ 4.1.3 ถ้าหากมีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ ให้รายงานผู้บังคับบัญชาภายใน 7 วัน 4.1.4 การรายงานจะต้องระบุนมาตรการแก้ไขเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์จากการรับบริการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ 4.1.5 กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ไม่ร้ายแรงให้รายงานเฉพาะหัวหน้างาน 4.1.6 กรณีที่มีเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ที่ร้ายแรง ต้องรายงาน ทันทีตามลำดับชั้น	✓	✓	✓	✓
4.2	มีการกำหนดตัวชี้วัดด้านคุณภาพบริการ เช่น อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อน ความพึงพอใจของผู้รับ/ผู้ให้บริการ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓

5. ด้านการจัดบริการ

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./สอน.
5.1 การจัดบริการผู้ป่วยนอก					
5.1.1	มีระบบการตรวจ วินิจฉัย และส่งการรักษาโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	✓	✓	✓	✓
5.1.2	มีห้องตรวจแพทย์แผนไทยที่ชัดเจน (ทำการตรวจ วินิจฉัย ส่งการรักษาโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) หมายเหตุ รพ.สต. ยังไม่มีการกำหนด ให้มีห้องตรวจแพทย์แผนไทย จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ แต่ถ้า รพ.สต. แห่งใดมีห้องตรวจแพทย์แผนไทยที่ชัดเจน จะต้องประเมินมาตรฐานข้อนี้และประเมินในด้านที่ 1 สถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ข้อ (1.3 ห้องตรวจโรค) ด้วย	✓	✓	✓	หมายเหตุ
5.2 การจัดบริการผู้ป่วยใน					
5.2.1	มีการให้บริการการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ผสมผสานร่วมกับการแพทย์แผนปัจจุบัน เช่น การนวด การประคบสมุนไพร ในผู้ป่วยในที่เป็นอัมพฤกษ์ อัมพาต การฝังเข็ม เป็นต้น หมายเหตุ การจัดบริการผู้ป่วยใน ในระดับ รพ.สต. ไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้และไม่ต้องคิดคะแนนในข้อนี้	✓	✓	✓	-
5.3 การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ					
5.3.1 การใช้ยาแผนไทย					
5.3.1.1	มีการใช้ยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติ/เภสัชตำรับโรงพยาบาล/รายการยาที่มีทะเบียน	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./สอน.
5.3.1.2	<p>มีการใช้ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>1. ใน รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการใช้ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายจึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. ที่มีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประเภทเวชกรรมไทย หรือการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และมีการใช้ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนข้อนี้ด้วย และต้องไปประเมินมาตรฐานในด้านที่ 1 สถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ข้อ (1.5 ห้องหรือบริเวณปรุงยาแผนไทย) ด้วย</p> <p>2. ยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะรายที่มีส่วนผสมของสารเสพติด ให้ใช้เกณฑ์มาตรฐาน การจัดการคลินิกกัญชาทางการแพทย์แผนไทย ของสำนักงานจัดการกัญชาและกระท่อมทางการแพทย์แผนไทย</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ
5.3.1.3	ยาแผนไทยที่ใช้ต้องได้มาตรฐาน GMP (ไม่รวมยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย)	✓	✓	✓	✓
5.3.1.4	ฉลากยาแผนไทยระบุชื่อ สรรพคุณ วิธีการใช้ ที่ชองยาหรือขวดยาอย่างชัดเจน	✓	✓	✓	✓
5.3.2	การนวดไทย	✓	✓	✓	✓
5.3.3	การประคบสมุนไพร	✓	✓	✓	✓
5.3.4	<p>การอบไอน้ำสมุนไพร</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการจัดการอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพจึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. มีการจัดการอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนข้อนี้ด้วย และต้องไปประเมินมาตรฐานในด้านที่ 1 สถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ข้อ (1.7 ห้องอบไอน้ำสมุนไพร) ด้วย</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./สอน.
5.3.5	<p>การทักหม้อเกลือ</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>ใน รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการจัดบริการทักหม้อเกลือเพื่อการฟื้นฟูสภาพมารดาหลังคลอดจึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. มีการให้บริการทักหม้อเกลือเพื่อการฟื้นฟูสภาพมารดาหลังคลอด และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนข้อนี้ด้วย และต้องไปประเมินมาตรฐานในด้านที่ 1 สถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ข้อ (1.9 ห้องหรือบริเวณที่เตรียมอุปกรณ์ในการทักหม้อเกลือ) ด้วย</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ
5.4 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค					
5.4.1	การนวดไทย	✓	✓	✓	✓
5.4.2	การประคบสมุนไพร	✓	✓	✓	✓
5.4.3	<p>การอบไอน้ำสมุนไพร</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>ใน รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการจัดบริการอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพการป้องกันโรค จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. มีการจัดบริการอบไอน้ำสมุนไพรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค และนำคะแนนมาเป็นฐานในการคิดคะแนนข้อนี้ด้วย และต้องไปประเมินมาตรฐานในด้านที่ 1 สถานที่เครื่องมือ เครื่องใช้และสิ่งแวดล้อม ข้อ (1.7 ห้องอบไอน้ำสมุนไพร) ด้วย</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ
5.4.4	การจัดกิจกรรมการออกกำลังกายด้วยการแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก การแพทย์พื้นบ้าน เช่น ทำฤๅษีตัดตน ทำบริหารมณีเวช รำไม้พอง จิ้งง เป็นต้น	✓	✓	✓	✓
5.4.5	การจัดกิจกรรมสมาธิบำบัด สวดมนต์ภาวนา หรือกิจกรรมอื่นๆ ตามหลักศาสนา	✓	✓	✓	✓
5.5 ระบบการรายงาน					

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./สอน.
5.5.1	มีระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทย หมายเหตุ 1. ข้อมูลผู้รับบริการที่ต้องบันทึกให้ครบถ้วน อย่างน้อย ได้แก่ เลขที่ HN ชื่อ - สกุล อายุ ที่อยู่ อาการ การวินิจฉัยโรค การตรวจร่างกาย วิธีการให้บริการ ตลอดจนผู้ทำหน้าที่ตรวจวินิจฉัย ส่งการรักษาและบันทึกผู้ให้การรักษา เป็นต้น 2. การบันทึกข้อมูลผู้รับบริการการแพทย์แผนไทยสามารถบันทึกลงใน OPD Card หรือบันทึกในคอมพิวเตอร์ได้ตามความเหมาะสม 3. ระบบเวชระเบียนด้านการแพทย์แผนไทยสามารถใช้ร่วมกับเวชระเบียนได้	✓	✓	✓	✓
5.5.2	มีการใช้รหัสการวินิจฉัยโรค และหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย	✓	✓	✓	✓
5.5.3	มีการใช้รหัสยาแผนไทย 24 หลัก	✓	✓	✓	✓
5.5.4	มีการรายงานข้อมูลบริการตามโครงสร้างฐานข้อมูลของ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	✓	✓	✓	✓
5.6 การทำงานเชิงรุกในชุมชน					
5.6.1	การดูแลสุขภาพอนามัยของกลุ่มเป้าหมายพิเศษ เช่น ผู้ป่วยอัมพฤกษ์ อัมพาต ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ เป็นต้น	✓	✓	✓	✓
5.6.2	การสนับสนุนการทำงานของหมอพื้นบ้าน อสม. เป็นต้น	✓	✓	✓	✓
5.7 การส่งเสริมอนุรักษ์ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย					
5.7.1	การสำรวจ รวบรวมข้อมูลสมุนไพร ตำรับตำราและเครือข่ายบุคลากรด้านการแพทย์แผนไทยในชุมชน	✓	✓	✓	✓
5.7.2	การทำสวนเรียนรู้สมุนไพรในหน่วยบริการ หมายเหตุ การทำสวนเรียนรู้สมุนไพรในหน่วยบริการอาจทำขึ้นมาใหม่ หรือมีอยู่แล้วในหน่วยบริการก็ได้ ขนาดพื้นที่ของสวนสมุนไพรขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละหน่วยบริการ สำหรับสมุนไพรที่ปลูกตั้งแต่ 10 ชนิดขึ้นไป ประกอบด้วย สมุนไพรตามนโยบาย สมุนไพรที่มีความสำคัญ 3 กลุ่ม (สมุนไพรที่มีค่าต่อการศึกษาวิจัย/สมุนไพรที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ/สมุนไพรที่อาจจะสูญพันธุ์) สมุนไพรในงานสาธารณสุขมูลฐาน สมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ และสมุนไพรหรือผักพื้นบ้านในท้องถิ่น	✓	✓	✓	✓
5.8 การฝึกอบรม					
5.8.1	การจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไปด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสาน เช่น อาหารตามธาตุเจ้าเรือน ผักพื้นบ้านสมุนไพร เป็นต้น	✓	✓	✓	✓

ลำดับ	หัวข้อ/คำอธิบาย	รพศ.	รพท.	รพช.	รพ.สต./สอน.
5.8.2	<p>การจัดให้มีการให้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสานแก่เจ้าหน้าที่ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้ยาแผนไทยในบัญชียาหลักแห่งชาติ การอบรมฟื้นฟูความรู้ด้านการตรวจให้แก่ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย เป็นต้น</p> <p>หมายเหตุ รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการจัดให้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสานให้กับเจ้าหน้าที่ จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาพื้นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. มีการให้ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย/หรือการแพทย์ผสมผสาน ให้กับเจ้าหน้าที่ต้องนำคะแนน มาเป็นฐานในการคิดคะแนนด้วย พร้อมหลักฐานการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ
5.8.3	<p>มีการพัฒนาเป็นแหล่งฝึกอบรมด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสาน</p> <p>หมายเหตุ รพ.สต. ยังไม่กำหนดให้มีการพัฒนาเป็นแหล่งฝึกอบรม ทางด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสาน จึงไม่ต้องประเมินมาตรฐานในข้อนี้ และไม่ต้องนำคะแนนมาพื้นฐานในการคิดคะแนน แต่ถ้า รพ.สต. มีการพัฒนาเป็นแหล่งฝึกอบรมทางด้านการแพทย์แผนไทย/การแพทย์ผสมผสาน ต้องนำคะแนนมาพื้นฐานในการคิดคะแนนด้วย พร้อมหลักฐานการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้</p>	✓	✓	✓	หมายเหตุ